

Република Србија
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
7 Пж 3376/21
09.06.2021. године
Београд

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД, у већу састављеном од судије Татјане Ђурице, као председника већа, судије Слободанке Виденовић и судије Тијане Поповић, као чланова већа, у парничном поступку по тужби тужиоца „Mešterović Transport“ доо Ниш, Великојастребачка прилаз 23, мат. бр. 21176605, кога заступа Милена Живковић, адвокат из Ниша, ПЦ Амбасадор локал 33, против туженог „DGL“ доо Ниш, Ратка Јовића бр. 21, мат. бр. 21293857, кога заступа Марко Соколовић, адвокат из Ниша, Васе Смајевића 13, ради дуга, вредност предмета спора 211.982,19 динара, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Привредног суда у Нишу 8 П 796/2019 од 22.01.2021. године, на седници већа одржаној дана 09.06.2021. године, донео је следеће

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Привредног суда у Нишу 8 П 796/2019 од 22.01.2021. године и спис враћа првостепеном суду на поновни поступак.

Образложење

Побијаном пресудом Привредног суда у Нишу одбијен је тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да му плати износ од 400,00 ЕУР-а у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате са законском затезном каматом од 16.11.2019. године па до коначне исплате по стопи у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање са 8 процентних поена у динарској противвредности по средњем курсу НБС, као и обавезивање туженог на исплату износа од 164.782,19 динара са законском затезном каматом почев од 01.04.2020. године па до исплате. Обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 30.000,00 динара са законском затезном каматом од датума извршности пресуде па до исплате.

Против наведене пресуде благовремену жалбу подноси тужилац, па у смислу образложених жалбених навода предлаже да се побијана одлука укине.

Испитујући законитост и правилност побијане пресуде у границама одређеним одредбом чл. 386. Закона о парничном поступку, Привредни апелациони суд налази да је жалба основана.

У поступку доношења побијане пресуде нису учињене апсолутно битне повреде из одредбе чл. 374. ст. 2. Закона о парничном поступку, на које овај суд пази по службеној дужности.

Међутим, основано се жалбом жалиоца указује да је побијана пресуда захваћена повредом из одредбе чл. 374. ст. 2. тач. 12. Закона о парничном поступку, будући да има недостатака због којих се не може испитати, а дато образложење делом је супротно стању у списима.

Предмет тужбеног захтева јесте исплата преосталог дела купопродајне цене по основу Уговора о моторног возила-теретно возило марке „Scania“. Првостепени суд образлаже да из утврђеног стања произлази да је између странака у спору, тужиоца као продавца и туженог као купца, заснован облигациони однос купопродаје, у смислу одредбе чл. 454. ст. 1. Закона о облигационим односима, на основу кога је за туженог као купца заснована обавеза да на име купопродајне цене за купљену ствар, односно теретно моторно возило и прикључно возила исплати купопродајну цену у износу од 11.200,00 ЕУР-а, тако што ће на име капаре платити 6.500,00 ЕУР-а на дан закључења уговора, односно 15.11.2019. године, а остатак цене најкасније до 01.08.2020. године, као и на име повраћаја ПДВ-а износ од 2.230,00 ЕУР-а најкасније до 31.03.2020. године. Даље првостепени суд утврђује да је тужени на рачун тужиоца уплатио износ од 716.050,00 динара дана 22.11.2019. године, као и износ од 51.168,88 динара дана 31.03.2020. године, као сврха уплате наведено је "промет робе уз фин потрошња". Код таквог стања ствари, закључује да је цена уговорена у еврима, као и износ ПДВ-а, да су од стране туженог извршене уплате на рачун тужиоца у динарима без навођења основа по којима су исте извршене, те имајући у виду да се тужбени захтев односи на исплату неплаћеног купопродајне цене опредељене у еврима, то је на тужиоцу био терет доказивања висине тужбеног захтева, што тужилац није учинио. Првостепени суд сматра да се наведено може утврдити ангажовањем стручног лица вештака економско-финансијске струке. У недостатку тог доказа, тужбени захтев је одбијен.

Међутим, одлука првостепеног суда не може се прихватити као ваљана.

Пре свега, основано се у жалби указује да је пресуда неразумљива. Наиме, у спису предмета под редним бр. 35 и 36 списка настали се улепљен изворник пресуде. Исти изворник је скениран и у електронској бази „Мега Либра“. Изворник пресуде садржи прву, а затим трећу и четврту страну, а не садржи страну број 2, при чему се не ради о погрешној ознаци страна пресуде, будући да образложење са стране 1 није у логичној вези са наставком образложења са стране 3, што указује да делови образложења недостају, иако је пресуда уредно пописана у списима а и потписана од стране поступајућег судије првостепеног суда.

Надаље, основано се жалбом жалиоца указује да је првостепена пресуда захваћена повредом из одредбе чл. 374. ст. 2. тач. 12. Закона о парничном поступку и из разлога што првостепени суд није јасно образложио свој закључак о томе да тужилац није доказао висину захтева, будући да је, како се основано жалбом указује, пропустио да цени да ли је висина захтева уопште и била спорна. Наиме, одредбом чл. 228. ст. 1. Закона о парничном поступку, прописано је да је странка дужна да изнесе чињенице и предложи доказе на којима заснива свој захтев или којима оспорава наводе и доказе противника у складу са овим законом. Према одредби чл. 229. ст. 1. истог прописа, доказивање обухвата све чињенице које су важне за доношење одлуке. Одредбом чл. 230. ст. 1. Закона о парничном поступку, предвиђено је да не доказују се чињенице које је странка признала пред судом у току парнице, односно чињенице које није оспорила. Најзад, одредбом чл. 308. ст. 1. Закона о парничном поступку, прописано је да је странка дужна да најкасније на припремном рочишту, односно на првом рочишту за главну расправу, ако припремно рочиште није обавезно (чл. 302.) изнесе све чињенице потребне за образложење својих предлога, да предложи доказе којима се потврђују изнете чињенице, да се изјасни о наводима и понуђеним доказима противне стране, као и да предложи временски оквир за спровођење поступка. У ст. 2. одређено је да суд ће на рочишту из ст. 1. овог члана да утврди које су чињенице неспорне, односно општепознате и које су чињенице спорне и које би правно питање требало да се расправи. Одредбом чл. 313. Закона о парничном поступку, предвиђено

је да суд ће постављањем питања да се стара да се у току расправе пружи потребно објашњење да би се утврдиле чињенице од којих зависи одлука о основаности захтева.

Јасно је да сагласно одредбама Закона о парничном поступку које уређују доказивање и правило о терету доказивања, странка која тврди да има право сноси терет доказивања чињенице која је битна за настанак или остваривање права, ако законом није другачије прописано. У том смислу, странка која тражи да јој се исплати одређени новчани износ дужна је свакако да докаже висину свог захтева. Наведено уколико је та висина спорна, будући да се према изричитој одредби закона не доказују неспорне чињенице. Отуда је и обавеза суда да на припремном рочишту, односно у конкретном случају првом рочишту за главну расправу у предметном спору мале вредности разјасни које су чињенице међу странкама спорне, а које нису, како би се на спорне околности даље предлагали докази. У конкретном случају, првостепени суд то није учинио. Надаље, првостепени суд је, а како се основано у жалби указује, донео дана 27.01.2020. године решење којим је одбијен предлог за одређивање привремене мере којим је на стр. 4 у ставу 4. констатовао да је неспорно да је тужени исплатио износ од 6.100,00 ЕУР-а дана 15.11.2019. године и да до дана утужења није исплатио још 400,00 ЕУР-а. Имајући у виду такву констатацију првостепеног суда из одлуке која је постала правноснажна, нејасан је закључак да тужилац није доказао у целини висину свог захтева. Првостепени суд не образлаже, односно не даје разлоге да ли је до оспоравања дошло накнадно и када је тужени конкретно оспорио тужбени захтев по основу и по висини. При свему наведеном, првостепени суд је пропустио да цени и понашање туженог у току поступка који је на рочишту од 03.11.2020. године на записник тражио одлагање рочишта како би ван расправе своју обавезу измирио у року од 30 дана.

Имајући у виду све напред наведено, одлука је морала бити укинута, па је Привредни апелациони суд, применом одредбе чл. 391. Закона о парничном поступку, одлучио као у изреци.

У поновном поступку, првостепени суд ће поступити по примедби из овог решења, што подразумева да ће на првом одржаном рочишту постављањем питања, односно на други одговарајући начин, разјаснити које конкретно чињенице међу странкама су спорне, па ће у зависности од наведеног, те разлога оспоравања, ценити на коме је терет доказивања које од кључних чињеница које су релевантне за доношење одлуке. Уколико је до оспоравања висине захтева дошло у току поступка, цениће разлоге о истом оспоравању, односно чињеничне тврдње, па ће у зависности од евентуалних доказних предлога странака или применом правила о терету доказивања у одсуству истих, донети нову одлуку. Пресуда ће бити сачињена јасно и разумљиво са садржином прописаном као у одредби чл. 477. ст. 3. Закона о парничном поступку.

Како је укинута одлука о главној ствари, то је морала бити укинута и одлука о трошковима, како би се о њима одлучило коначном одлуком.

ТЂ/ЈВ

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА – СУДИЈА
Татјана Ђурица с. р.

За тачност отправка